

CRITICAL ENGINEERING

MANIFESTO

<https://criticalengineering.org>

MANIFEST KRITIČNEGA INŽENIRSTVA

0. Kritični inženir ima inženirstvo za najbolj transformativen jezik našega časa, ki oblikuje način našega gibanja, komuniciranja in mišljenja. Naloga kritičnega inženirja je, da proučuje in izkorišča ta jezik ter pri tem razkriva njegov vpliv.
1. Kritični inženir ima vsako tehnologijo, od katere smo odvisni, tako za izziv kot grožnjo. Večja ko je odvisnost od tehnologije, večja je potreba po njenem proučevanju in razkrivanju njenega notranjega delovanja ne glede na lastništvo ali zakonske določbe.
2. Kritični inženir ozavešča o tem, da je z vsakim tehnološkim napredkom pred preizkušnjo postavljena naša tehno-politična pismenost.
3. Kritični inženir dekonstruira in vzbuja dvom o bogati uporabniški izkušnji.

4. Kritični inženir gleda onkraj »strahospoštovanja do implementacije«, da odkrije metode vpliva in njihove specifične učinke.
5. Kritični inženir se zaveda, da vsako inženirsko delo manipulira s svojim uporabnikom sorazmerno z uporabnikovo odvisnostjo od njega.
6. Kritični inženir razširi pojem »stroja« tako, da ta zajema odnose med napravami, telesi, posredniki, silami in mrežami.
7. Kritični inženir opazuje prostor med proizvodnjo in uporabo tehnologije. Kritični inženir se hitro odzove na spremembe v tem prostoru in razkriva trenutke neravnotežja in prevar.
8. Kritični inženir proučuje zgodovino umetnosti, arhitekture, aktivizma, filozofije in izumiteljstva ter najde vzorna dela kritičnega inženirstva. Prezema, prilagaja in uporablja strategije, ideje in programe teh disciplin.
9. Kritični inženir ugotavlja, da se pisana koda širi na družbeno in psihološko področje, pri tem pa regulira vedenje med ljudmi in stroji, s katerimi so ti v stiku. Z razumevanjem tega poskuša rekonstruirati omejitve uporabnika in družbeno akcijo z digitalno arheologijo.
10. Kritični inženir ima (zlo)rabo za najbolj zaželeno obliko razkritja.